

UDENRIGSMINISTERIET

Den 24. januar 2007

Udenrigsudvalgets spørgsmål
13 af 16. januar 2006 til skriftlig besvarelse
(Alm. del)

Spørgsmål 13 fra udenrigsudvalget til udviklingsministeren:

Ministeren bedes oversende en statusbeskrivelse af den aktuelle situation i Nepal.

Svar:

Nedenstående sammenfatter den politiske udvikling i Nepal, siden Udenrigsudvalgets Nepal-underudvalg besøgte landet i november 2006.

Den 21. november 2006 underskrev Syvpartialiancen og den maoistiske oprørshær en fredsftale, der indeholdt følgende:

- Valg til en forfatningsgivende forsamling.
- Udfærdigelse af en midlertidig forfatning, der skal formalisere den videre vej frem.
- Dannelse af et midlertidigt parlament, der skal sidde, indtil den forfatningsgivende forsamling er etableret. Parlamentet udvides til 330 medlemmer, hvoraf 73 vil være forbeholdt maoisterne.
- Dannelse af en overgangsregering med deltagelse af maoisterne.
- Våbenkontrol, herunder etablering af lejre for maoistiske soldater.
- Beslutning om kongens fremtid fastsættes af den forfatningsgivende forsamling.
- Ophør af maoisternes parallelle regeringsstruktur, herunder "peoples courts" systemet.

I medfør af fredsftalen vedtog det daværende parlamentet den 15. januar 2007 en midlertidig forfatning, opløste sig selv og dannede et nyt midlertidigt parlament, hvor også maoisterne fik sæde. Det forventes, at en overgangsregering vil blive dannet i løbet af februar med deltagelse af maoisterne.

Maoisternes leder, Prachanda, gav den 18. januar 2007 ordre til at opløse den maoistiske parallelle regeringsstruktur og "peoples courts" systemet. Samtidig er politiet og den lokale administration ved at vende tilbage til landdistrikterne. Dette sker dog ikke uden visse vanskeligheder, og der er blevet rapporteret om stedvise sammenstød med lokale maoister.

FNs kontrol med maoisternes våben har været forudsætningen for såvel underskrivelsen af fredsftalen som maoisternes efterfølgende deltagelse i det midlertidige parlament og overgangsregeringen. Denne kontrol er påbegyndt. Syv hovedlejre er blevet etableret,

containere til våbnene er blevet sat op, og de første FN-observatører er på plads. Den 22. januar 2007 vedtog FN's Sikkerhedsråd det endelige mandat for FN's mission i Nepal. Foruden våbenmonitorering vil FN's hovedopgave være at bidrage til afholdelsen af valg til den forfatningsgivende forsamling.

Foruden FN's operationer forventes det internationale samfund bl.a. at støtte fredsprocessen gennem en Fredsfond oprettet af den nepalesiske regering. Denne har til formål at yde finansiel støtte til maoisternes lejre, rehabilitering af såvel soldater fra den maoistiske hær som fra den overdimensionerede nepalesiske hær, der med mere end 100.000 mand er for stor, valg i juni 2007 samt rehabilitering af internt fordrevne. Styrelsen for Udviklingssamarbejde forventes i marts 2007 at godkende en et-årig rammebevilling på 50 mio. kr. til fredsprocessen.

Fredsprocessen er forløbet roligt. Der spores dog fortsat hos maoisterne samt i befolkningen en vis mistro til, hvad de politiske partier vil beslutte. Erfaringer fra tidligere tilsvarende processer er ikke gode, ligesom der fortsat er bekymring for, hvordan kongehuset vil reagere.

Flere marginaliserede grupper føler, at nu er deres tid kommet, men de har vanskeligt ved at komme til orde. Denne utilfredshed kommer stærkest til udtryk hos befolkningen i Nepals sydlige område, Terai – lavlandet, der strækker sig ind til Indien. Befolkningen i Terai føler, at deres interesser ikke varetages på trods af, at de udgør 50% af Nepals befolkning. En mindre gruppe har stillet krav om selvstændighed, og der har været sammenstød i visse af områdets byer, hvoraf flere udgør Nepals industricentre.

Kampen i april 2006 mod kongen var for demokrati, men også for at alle Nepals mange forskellige grupper kunne komme til orde og blive ligestillet. Dette bliver en af den kommende tids vanskeligste opgaver.